

תה"ג 51872/09 - גלב גרויזובסקי נגד היועץ המשפטי לממשלה

בית המשפט המחוזי בירושלים

תה"ג 51872-09-14 מדינת ישראל נ' גרויזובסקי (עוצר)

בפני: כבוד השופט הבכיר אמנון כהן
גבן גלב גרויזובסקי

ע"י ב"כ עו"ד חיים איזנקוט

נגד

המשיב

היועץ המשפטי לממשלה

באמצעות פרקליטות המדינה - המחלקה הבינלאומית

עו"ב"כ עו"ד ג'ני קרמנב

החלטה

1. בפני בקשה ב"כ המבקש להורות למשיב, היועץ המשפטי לממשלה, להמציא לידי מסמכים הנוגעים לעתירה להכרז על המבוקש בר-הסגרה לרוסיה, לצורך העמדתו לדין בגין ביצוע עבירות מין בקטינות, בעת ששימש כconomics בקיינטילדים אורטודוקסית נוצרית באי קונבץ שבמחוז סנקט-פטרבורג.

2. בקשתו של ב"כ המבוקש הינה, להמציא לידי את מלא חומר החוקירה המצו בידי הרשות ברוסיה - כשהוא מתרגם לעברית או לאנגלית - זאת לרבות החלטות שיפוטיות, עדויות שנגבו מילדים נוספים שאינם המתלווננים, עדויות הורים ועדויות נציגים חינוכיים. כן ביקש ב"כ המבוקש להמציא לידי כל מסמך המתיחס לתלונות שהגישו עורך הדין של המבוקש ברוסיה בנוגע למחלוקת החוקירות שם ואת ההחלטות שנתקבלו בעניין. ב"כ המבוקש הוסיף וביקש, כי המשיב ימציא לו עותק מתרגם של מלא הסטייגוותה של רוסיה לאמנה האירופית בדבר הסגרה (שפורסמה בכתב האמנה 647, כרך 17, בעמוד 87) (להלן - האמנה) וכן להורות למשיב להציג, כי הסטייגוות הללו (אשר צורפו לנספחים לעתירה ולבקשת המעצר) מהוות את מלא הסטייגוות של מדינת ישראל לאמנה.

לבסוף, ביקש ב"כ המבוקש מבית המשפט, כי יתאפשר לו להציג מסמכים נוספים, כמו גם עדויות, במהלך הדיון בהליך ההסגרה. כך, למשל, ציין, כי יש בידיו הקלטות של בעלי תפניות ברוסיה שכובচן להיעיד, כי היה להם יד בהפללת המבוקש (מהטעם שהם ידעו על הסתבכותו הצפואה של המבוקש לפני מסרו המתווננות את עדויותיה במשפטה, ר' בסעיף 24 לבקשתה).

3. בבסיס בקשתו של ב"כ המבוקש עומד הנימוק, כי המסמכים המפורטים לעיל נדרשים על מנת להוכיח את טעنته, כי האירוע נשוא בבקשת ההסגרה הינו "בדוי מיסודה" וכי החוקרים התעלמו מראיות המ証明 את המבוקש "לחלווטין" מכל האישומים שייחסו לו. לדבריו, מחדרלים אלה נעשו בכוונה, במטרה למנוע מהmboksh להוכיח את חפותו.

במהרשך לכרך, טען ב"כ המבוקש, כי האישומים נגדו הם פרי רדייפה פוליטית ודתית וכי נשקפת סכנה ממשית לח'יו בהחזורתו לרוסיה. לטענותו, התלונות של הקטינות הן תלונות שווא שהומצאו בכוננה, על מנת להחזיר את המבוקש לרוסיה, כדי "לחסל" את פעולו הציבורי ו"להענישו" על פעילותו הפוליטית-דתית, "**שהביאה לנזקים כלכליים לבועל**" **תפקידים בכירים ובעלי כוח השפעה**" ברוסיה (ר' בע' 2 לבקשתה). המבוקש אף טען, כי לא סתם מיויחסות לבקשתו ביצוען של עבירות מין בקטינות, אלא, כי הדבר נעשה בכוונת מכוון, על מנת לאין כל אפשרות שלא יוסגר לרוסיה. זאת, לנוכח סעיף 2ב(ב) לחוק הוגשנה, בו נקבע, כי עבירות מין אינן חסויות תחת הסיג להסגרה של עבירה בעלת אופי מדיני: "**לענין סעיף קטן (א)(1) לא תיחשב עבירה בעלת אופי מדיני כל אחת מעבירות אלה: ... (4) עבירות מין לפי סעיפים 345, 347 או 348(א) ו-(ב) לחוק העונשין, תשל"ג-197.**".

4. ב"כ המשיב, מצידה, מתנגדת לבקשת להורות לרשותו לרשותה להמציא ראיות נוספות או מסמכים מעבר לאלה שצורפו לבקשת ההסגרה. בהקשר זה, הפנתה לפ███ העקבית של בית המשפט העליון, כי אין באפשרותו של בית המשפט בישראל לחיב את המדינה המבוקשת להציג חומר ראיות נוספת המצוי בידה, אלא יכול הוא, לכל היותר, לקבוע כי המבוקש אינו בר הסגרה. כן הצהירה ב"כ המשיב, כי כל חומר הראיות שצורף לבקשת ההסגרה הוועבר לידי ב"כ המבוקש.

בנוסף, התנגדה ב"כ המשיב לבקשת ב"כ המבוקש לאפשר לו להציג במסגרת הדיון בהליך ההסגרה ראיות נוספות נוספות, שכן להש>((פנזה))ה, מדובר בראיות שככל מטרתן היא להעמיד בחלוקת את משקלן של הראיות עליהם נסמכתה בקשה ההסגרה, ובהתאם לכך, המקום הרואוי להבאתן הוא במסגרת ההליך שיתקיים בבית המשפט ברוסיה.

לבסוף, לגבי הבקשת להמצאת הסטייגוותה של רוסיה לאמנה, הפנתה ב"כ המשיב לאתר האינטרנט הרשמי של מועצת אירופה, בו מפורסמות כל האמנות האירופאיות ובכלל זה גם הסטייגוותה של כל מדינה לאמנה.

דעת

5. הלכה חוזרת ונשנית היא, כי אין מחוותה של המדינה המבוקשת את הסגרתו של אדם, לצרף לבקשת ההסגרה את מלאו חומר הראיות שנמצא ברשותה. בהתאם לכך, תפקידו של בית המשפט של המדינה המתבקש, הינו לבדוק האם הראיות שהונחו בפניו לבדן מהוות ראיות מספיקות להגשת כתוב אישום נגד המבוקש: "**מティיבו של ההליך בסוגיות ההסגרה, שאין בית משפט בישראל רשאי לצוות על משלחת קנדיה להוסיף ראיות שאולי מצויות בידה, ולכל היוטר יכול הוא להשוכנע מהחומר שהוגש לו, שיש די ראיות לכךורה בידי המדינה המבוקשת**" (בע"פ 4388/00 **ויש נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 5.10.00), בפסקה 6). יחד עם זאת, נדרש, כי התשתית הראיתית הקיימת נגד המבוקש תשקוף "**נאמנה את תමונת התשתיות הראיתית הקיימת כנגד המבוקש, ללא מניפולציות אסורות,** **שיש בהן כדי לעוזת תשתיות זו**" (ע"פ 7840/01 **אקווה נ' הייעץ המשפטי לממשלה** (ניתן ביום 17.7.02), בפסקה 7). מכאן, שהשאלה שיש לשאול היא, האם "**יש יסוד סביר להניח כי הגשתו של חומר נוסף עשוי לשוויה לשנות באופן מהותי את התשתיות שהונחה**" (ע"פ 7303/02 **הקש נ' הייעץ המשפטי לממשלה** (ניתן ביום 7.3.09), בפסקה 25).

6. במקרה דנן, דעתך היא, כי יש להסביר לשאלת זו בשילולו. שכן, בבקשתו של ב"כ המבוקש הינה, שרשויות רוסיה

ימציאו "החלטות שיפוטיות, עדויות, לרבות עדויות שנגבו מילדים נוספים שאינם המתלווננים לכואורה, לרבות עדויות הורים, נציגים חינוכיים, וכל מסמך וחומר רלוונטי אחר" (בס' 1 לבקשתה). אני סבור, כי הריאות הללו, הין ראיות, שנפקותן האפשרית היא בהטלת ספק באמינות גרטן של המתלווננות או של עדים אחרים, אך אין מדובר בראיות שבכוחן לשולחן מן היסוד את גרטן לקרות האירועים ואת האפשרות שהמבחן ביצע את המיחס לו. הן אין הופכות את הודעות המתלווננות לחסרות ערך על פניהן. זאת להבדיל, למשל, אם היה ב"כ המבחן דורך את הצגהה של הودעה של המתלווננות עצמן, כי הן מבקשות לחזור בהן מדבריהן (והשו לעומת זאת ב"כ המבחן דורך את הצגהה **המשפטי לממשלה** (ניתן ביום 12.3.09), שם הסכמה המדינה לפנות לשלטונות אוקראינה בבקשתה לחקור בשנית חלק מן העדים, לאחר ש牒וקש ההסגרה הציג קלטות בהן מסרו שני עדים מרכזיים, כי הם הפלילו את המבחן וכי ההודעות שמסרו הין שקרים וניתנו תחת לחץ ואיומים).

7. מאחר שהראיות המבוקשות אינן ראיות שבכוחן ליטול את כוחן הלאורי של הריאות התומכות בבקשת ההסגרה ולשנות באופן מהותי את עובדת קיומה של תשתיית ראייתית כנגד המבחן - הודעתהן המפלילות של המתלווננות ותוצאות הבדיקה הפסיכולוגיות שנערכו להן - הרי שאין מקום לסתות מן הכלל ולהיבט את הרשות ברוסיה להגישן. המקום הרואו להגיש את הריאות הללו ולדעתם בהן, הוא בבית המשפט ברוסיה, אשר יצטרך להעריך את העדויות השונות שיונחו על שולחנו ולהזכיר בשאלת אשמו או חפותו של המבחן. כפי שכבר נאמר, **"מטרתו האחת והיחידה של הדיון היא לנוקוט עמדה לגבי השאלה האם החומר המצו依 ידי התביעה הכללית מצדיק בירור אישומו של הנאשם בבית משפט מסוים... על כן סתרה בעדויות אינה צריכה בירור בשלב זה, ואין מקום אף לשקליתן של הריאות, ובלבך שכן הן חסרות ערך על פניהן"** (ע"פ 318/79 אנגל נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 25.2.80), בפסקה 5).

8. ב"כ המבחן הוסיף וטען, כי המצאת מלא חומר החקירה נדרשת לו גם על מנת להוכיח את טענתו, כי האישומים נגד המבחן "הומצאו" במסגרת קונספירציה שנועדה להתקדם בו על פעילותם הדתית והפוליטית. הוא טען, כי ישנים בחומר הריאות **"נתוני אלבי זעקים, אויימים על עדים ברוסיה ובישראל, עדויות בלתי קבילות בעיל של הבנות, סתרה מובהקת בין המעשים לבין מבנן הקליני של הבנות"**, אשר החלתם של החוקרים ברוסיה שלא לסגור את החקירה חרף קיומם, מobileה למסקנה היחידה, כי הם עשו זאת במכoon, כדי להפליל את המבחן (בסעיף 23 לבקשתה). ואולם, גם כאן, מדובר למעשה בשאלת משקל ומהימנות של הריאות השונות אשר מהוות את התשתיית הראיתית לבקשת ההסגרה (הודעתהן של המתלווננות וחווות הדעת הפסיכולוגיות בעניין) ולא בקיומן של ראיות נוספות אשר עשוות להצביע על כך, שהמשטרת הרוסית מוטית באופן פסול וביקשה להפליל את המבחן. כאמור לעיל, שאלה משקלן של הריאות השונות כנגד המבחן, מקומה להתרברר בבית המשפט ברוסיה ולא במסגרת הליך ההסגרה. אצין גם בהקשר זה, כי ב"כ המבחן לא העלה טענות ספציפיות כלפי תקינותה של הרשות השופטת ברוסיה, אלא אף כלפי התנהלותה של הרשות החוקרת שם.

9. לפיכך, בהינתן הכלל לפיו המדינה המבוקשת אינה חייבת להגיש את כל הריאות שברשותה, ובשים לב לכך שב"כ המבחן לא ניתן בפניו כל יסוד סביר להנחתה, שבכוחן הפוטנציאלי של הריאות המבוקשות על ידו לגלות, כי אין אחיזה לאישומים - אין מקום להיעתר לבקשתו לדרש את המצאתן של ראיות נוספת מהרשויות ברוסיה. בשולי הדברים אוסף, כי לא ברורה לי בקשה של המבחן, להורות למשיב לבקשת מרוסיה את התלוונות שהגשו עורכי דין של המבחן ברוסיה כנגד מחלוקת החקירות שם, כמו גם את ההחלטה שנטקבלו לגבי אותן תלונות (ר' בסעיף 1 לבקשתה). ברוי, כי

בעניין זה הוא יכול לפנות בנקול לעורכי דין של המבוקש ברוסיה, כדי שייעבירו לידי את המסמכים שהם הוציאו מתחת ידם בעניינו של המבוקש.

10. בהמשך לכך, ובשים לב לדבריו של ב"כ המבוקש, כי ברשותו הקלטות המוכיחות, כי המבוקש הופל ע"י בעל תפקדים בכיריהם ברוסיה וכי לבקשתו אליבי מוכח, אני מוצא להתר לו להגיש במהלך הדיון הצפוי בהליך ההסגרה, ראיות אלה וכל ראייה אחרת אשר בכוחה לסייע בהוכחת טענתו, כי אין אחיזה לאישום (וזאת להבדיל מראייה שמטרתה היחידה להעמיד בחלוקת את מהימנותה ואת משקלה של ראייה שהוצגה על ידי רוסיה). בעניין זה, אפנה לדבריו של כבוד השופט א' ברק (כתוארו אז), כי יש לאפשר למבוקש להביא ראיות לסתור "אם יש בראיותינו כדי להוות תשובה ניצחת וחד-משמעות לריאות המדינה המבוקשת, באופן שהתשתייה הראייתית מתמוטת לחלוותן" (ע"פ 2998/91 **מניגג נ' היועץ המשפטי לממשלה** (ניתן ביום 18.1.93, בפסקה 1, בע' 591).

11. אשר על כן, אני דוחה את בקשתו של ב"כ המבוקש להורות לרשותו ברוסיה למציא חומר証據 נוסף, אך מצד זה, אני מתיר לו להגיש במהלך הדיון הצפוי, כל ראייה שבכוחה לסייע לו בהוכחת טענתו, כי אין אחיזה לאישום. השאלה, האם קיימת אחיזה לאישום, אם לאו, תתרבר בהליך העיקרי ובהתאם לחומר שיזכר ע"י הצדדים.

אוסיף, כי בהינתן הפנינה של ב"כ המשיב לאתר האינטרנט הרשמי של מועצת אירופה, בו מפורסמות כל האמנות האירופאיות ובכלל זה גם הסתיגיוגיותה של כל מדינה לאמנה, הרי שהבקשה למציא הסתיגיוגיותה של רוסיה לאמנה - מתייתרת.

ניתנה היום, י"ט חשוון תשע"ה, 12 נובמבר 2014, בהעדר הצדדים.